

УМЕСТО УВОДА

Када је 2000. године, по вољи бирача, у Темерину први пут руковођење над локалном самоуправом преузели заједно Срби и Мађари, из непосредне близине смо могли осетити колико не знамо једни о другима и колико то отежава суживот. Тада се родила идеја о пројекту Српско-Мађарског суживота, који, иако са закашњењем од неколико година уз помоћ Јавног фонда „Шанса за стабилност” ипак је остварен. Између децембра 2004. године и јуна 2006. године одржано је 7 округлих столова на којима смо дотакли неколико сегмената заједничког живота, сваки пут пред лепим аудиторијумом, уз изузетну медијску пропраћеност, али ипак мислимо да искуства могу допрети до више људи, ако се студији објављују и у једној публикацији. Имали смо пред собом велики избор, пошто нисмо бежали ни од осетљивих тема.

У децембру 2004. године смо кренули са расправом о атроцитетима из другог светског рата. Није било једноставно, јер невине жртве су пале на обе стране, а кривица се не може мерити апотекарском вагом.

У истом месецу смо дискутовали о Закону о националним мањинама, о саветима националних мањина, о улози локалне самоуправе у остваривању интереса већине и мањине, о међунационалним саветима локалних самоуправа и о улози омбудсмана.

У јануару 2005. године смо упоређивали систем локалне самоуправе у Србији и Мађарској и тада смо добили и прве информације о мањинским самоуправама у Мађарској.

На првој сесији у фебруару 2005. године бавили смо се историјским темама: идејама Светозара Милетића и Лајоша Кошута, са револуцијом из 1956. г. у Мађарској и са уцбеницима историје.

Још у истом месецу дошле су на ред и књижевне теме: Српско-мађарске књижевне везе у 18. и 19. веку, српска перцепција Хамваш Беле и превођење као императив.

Након дуже паузе, и опет захваљујући Јавном фонду „Шанса за стабилност” пројекат је настављен у пролеће 2006. године.

У мају смо се упознали са европским инструментима заштите мањинских права, односно са мањинским моделом неколико суседних држава: Мађарске, Хрватске и Румуније.

Серију предавања смо завршили у јуну 2006. године са питањима коришћења језика националних мањина. Било је речи о Европској карти мањинских односно регионалних језика, о српској регулативи, односно у пракси у образовању, пред правосудним органима и органима локалне самоуправе.

Студије и целу збирку оцењиваче Читалац, а о самој идеји Давид Орловић, председник Самоуправе Срба у Загребу је рекао следеће: „Ја сам особно заговорник тога, да не губећи оријентир за неку ширу причу, покушамо дјеловат локално, и ово, због чега сам ја дошао овамо, и заправо због чега ми се цијела ова иницијатива свиђа, заправо да је једна мала месна заједница осјетила потребу да отворено разговара, да је позвала људе из других земаља да кажу каква су њихова искуства. И ово је сјајно. Кад би барем било десетак, петнаестак таквих мјесних заједница у земљи из које ја долазим, био бих силно поносан, јер код нас је нажалост та затвореност већа. Овај примјер, примјер Војводине, примјер Вас, који ту живите, а не само што живите, него сте спремни отворено разговарати о проблемима и о ономе што је добро, показује прави пут по мени.”

Уредници